

Marszałek
Województwa Mazowieckiego
ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

Warszawa, 27 stycznia 2023 roku

PZ-PI-I.704.3.2023.EC

**Wójtowie/ Burmistrzowie/ Prezydenci
Miast z terenu województwa
mazowieckiego wg rozdzielnika**

Dotyczy: Informacje dla gmin o działalności Samorządu Województwa Mazowieckiego

Szanowni Państwo!

W ramach wspólnego dbania o jakość powietrza na Mazowszu, pragnę przekazać aktualności dotyczące działalności Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Uchwała antysmogowa nadal obowiązuje

Prokuratura Krajowa w dniu 21 grudnia 2022 r., po ponad 5 latach od wejścia w życie mazowieckiej uchwały antysmogowej (uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. nr 162/17), złożyła skargę wnioskując o stwierdzenie jej nieważności. Prokurator zarzucił nieprawidłowy tryb uchwalenia uchwały, w tym brak przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 grudnia 2021 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi - Sąd może skargę oddalić lub ją uwzględnić.

W dniu 20 stycznia 2023 r. złożono do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie odpowiedź na skargę wraz z dokumentacją potwierdzającą rację samorządu. Sąd nie wydał jeszcze wyroku w sprawie zaskarżonej uchwały antysmogowej, a mimo złożenia skargi przepisy uchwały antysmogowej w dalszym ciągu obowiązują.

Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony powietrza

Kluczem do sukcesu w realizacji skutecznych działań w zakresie polepszenia jakości powietrza na Mazowszu jest edukacja ekologiczna mieszkańców w tym zakresie.

Prowadząc edukację ekologiczną mieszkańców w zakresie ochrony powietrza, a tym samym wypełniając obowiązki nałożone na gminy w Programie Ochrony Powietrza, możecie Państwo korzystać z materiałów udostępnionych na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie www.powietrze.mazowia.pl w zakładce „Do pobrania”. W serwisie internetowym

dostępne są materiały informacyjno-edukacyjne (ulotki, plakaty, broszury, prezentacje) dotyczące m.in. uchwały antysmogowej i Programu ochrony powietrza.

Ponadto w 2022 roku Województwo Mazowieckie rozpoczęło realizację kampanii społecznej skierowanej do mieszkańców województwa mazowieckiego dotyczącej ochrony powietrza „MAZOWIECKIE POWIETRZE – nasza wspólna sprawa”. Również materiały wyprodukowane w ramach tej kampanii, zamieszczane na stronie www.powietrze.mazovia.pl, są udostępnione do wykorzystania w ramach Państwa działań edukacyjnych dotyczących ochrony powietrza.

Gminy mają również możliwość prowadzić edukację ekologiczną w zakresie ochrony powietrza we współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartych konkursów ofert poprzez powierzenie tym organizacjom realizacji akcji edukacyjno-informacyjnych na swoim terenie. Zasady współpracy określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1327). Departament Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych realizuje od już 2018 roku prowadzi wspólne działania z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartych konkursów ofert, w wyniku których przeprowadzono na terenie Mazowsza 31 akcji edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza. Mając na uwadze pozytywne doświadczenia takiej współpracy i jej znaczące efekty zachęcamy Państwa do podjęcia tożsamej współpracy (korzystania z takiej możliwości prowadzenia edukacji ekologicznej mieszkańców).

Wsparcie województwa dla jednostek samorządu terytorialnego w 2023 roku

Samorząd Województwa Mazowieckiego kontynuuje w 2023 roku wsparcie mazowieckich gmin w realizacji działań na rzecz ochrony powietrza w ramach następujących projektów:

- **„Mazowsze dla Czystego Powietrza 2023”** - program zakłada udzielenie gminom pomocy finansowej przeznaczonej na realizację działań służących poprawie jakości powietrza, w tym działań wynikających z przepisów prawa miejscowego tj. Uchwały antysmogowej i Programu ochrony powietrza. Pomocą finansową ze środków budżetu województwa będą objęte następujące zadania związane z ochroną powietrza, polegające na:
 - kontroli przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej;
 - prowadzeniu akcji edukacyjno-informacyjnych;
 - wsparciu organizacyjno-technicznym planu działań krótkoterminowych; zakupie,
 - montażu i uruchomieniu ogólnodostępnej stacjonarnej stacji ładowania pojazdów elektrycznych,
 - zwiększeniu potencjału inwestycyjnego gminy w zakresie ograniczania niskiej emisji;
 - czyszczeniu ulic na mokro (dla gmin miejskich i miejsko-wiejskich).

Na wsparcie mazowieckich gmin w ramach z budżetu Województwa Mazowieckiego zostaną przeznaczone środki w wysokości 10 350 000 zł.

- **„Mazowsze dla czystego ciepła 2023”** – w 2023 roku uruchamiamy nowy autorski program wsparcia dla mazowieckich gmin, którego celem jest zmniejszenie zjawiska ubóstwa energetycznego w województwie mazowieckim. Program zakłada udzielenie gminom pomocy finansowej przeznaczonej na udzielanie mieszkańcom dofinansowania do zakupu nośników energii, i/lub wkładu finansowego koniecznego do poniesienia przy poprawie efektywności energetycznej budynków w ramach lokalnych i krajowych programów i instrumentów finansowych.

W ramach programu „Mazowsze dla czystego ciepła 2023” na pomoc finansową dla gmin zostanie przeznaczona z budżetu Województwa Mazowieckiego kwota 5 000 000 zł.

- **Mazowsze bez smogu** - widząc potrzebę wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań związanych z poprawą jakości powietrza, Samorząd Województwa Mazowieckiego opracował multisamorządowy projekt opierający się na regionalnych Funduszach Europejskich dla Mazowsza 2021-2027 pn. „Mazowsze bez smogu”. Projekt obejmuje 3 elementy:
 - utworzenie w gminach sieci ekodoradców;
 - utworzenie serwisu internetowego wspierającego procesy zarządzania wiedzą oraz samym projektem;
 - prowadzenie akcji edukacyjnych.

Szczegółowe informacje na temat ww. projektów znajdziecie Państwo na stronie internetowej www.powietrze.mazowia.pl

Pomoc finansowa na wymianę kotłów

Przypominam, że z dniem 1 stycznia 2023 r. upłynął termin na wymianę tzw. „kopciuchów”, natomiast do 1 stycznia 2028 r. muszą zostać wymienione kotły na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 wg normy PN-EN 303-5:2012. Ponadto zakazano stosowania węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla na terenie gmin z obszaru NUTS2 – warszawski stołeczny:

- od dnia 1 października 2023 r., w granicach administracyjnych m.st. Warszawy;
- od dnia 1 stycznia 2028 r., w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodziskiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego.

Na wymianę kotłów oraz ocieplenie budynków można otrzymać dofinansowanie z krajowego programu **Czyste Powietrze**. Program ten skierowany jest do odbiorców indywidualnych, a poziom dofinansowania uzależniony jest od dochodów

wnioskodawcy oraz wybranego źródła ciepła i wynosi od 30 do 90% inwestycji.

W ramach Programu możliwe jest uzyskanie dotacji do wymiany pozaklasowych kotłów i pieców na węgiel, pellet i drewno na nowoczesne źródła ciepła, montaż odnawialnych źródeł energii oraz docieplenie budynków jednorodzinnych (ocieplenie ścian i stropów, wymiana okien i drzwi).

Przewidziano też pomoc finansową dla gmin w postaci następujących programów rządowych:

- **Stop Smog** - program dla gmin położonych na obszarze, gdzie obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa, na wsparcie likwidacji lub wymiany źródeł ciepła na niskoemisyjne oraz termomodernizacji w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych osób najmniej zamożnych.
- **Ciepłe mieszkanie** - program dla gmin, które następnie będą ogłaszać nabór na swoim terenie dla osób fizycznych, posiadających tytuł prawny wynikający z prawa własności lub ograniczonego prawa rzeczowego do lokalu mieszkalnego, znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym. W przypadku najbardziej zanieczyszczonych gmin dotacja może wynosić do 17 500 zł dla podstawowego poziomu dofinansowania, do 26 900 zł dla podwyższonego poziomu dofinansowania i do 39 900 zł dla najwyższego poziomu dofinansowania.

Więcej informacji o powyższych programach można znaleźć na stronie internetowej pod linkiem www.czystepowietrze.gov.pl

Z poważaniem
Marszałek
Województwa Mazowieckiego

Adam Struzik
podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym